

УДК 342.951

Приходько Вадим Іванович,
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник
ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0003-0452-6854

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УКРАЇНІ: РЕАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті на основі аналізу чинного законодавства України розглянуто адміністративно-правові засоби забезпечення безпеки дорожнього руху. Підкреслюється, що однією з найбільш характерних і невід'ємних частин сучасної цивілізації є дорожній рух, а процеси, пов'язані з дорожнім рухом, явища, що його супроводжують, та їх наслідки призводять до значних людських жертв, спричиняють екологічні проблеми, завдають величезних матеріальних збитків, посідають важливе місце в суспільному житті та потребують уваги держави і всього суспільства загалом. Акцентовано, що адміністративно-правові засоби у своїй сукупності є одним із найбільш ефективних структурних елементів охоронної діяльності органів держави, спрямованої на формування та розвиток суспільних відносин у сфері дорожнього руху.

Ключові слова: безпека дорожнього руху, дорожньо-транспортні пригоди, адміністративно-правові засоби, нормативно-правові акти, правопорушення.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, дорожньо-транспортний травматизм натеper є однією з найбільших проблем охорони здоров'я. За прогнозами, у 2030 році дорожньо-транспортні пригоди можуть стати однією з основних п'яти причин смертності людей у світі. При цьому в Україні рівень смертності та травматизму внаслідок дорожньо-транспортних пригод є одним із найвищих в Європі, а рівень організації безпеки дорожнього руху залишається вкрай низьким, про що у своїх звітах неодноразово наголошували експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я, Світового банку та інших міжнародних інституцій.

Актуальність проблеми забезпечення безпеки дорожнього руху обумовлюється інтенсивним зростанням кількості джерел підвищеної небезпеки, зокрема транспортних засобів, та ускладненням вимог до осіб, які управляють ними. Сьогодні в Україні гостро стоїть питання профілактики аварійності та дорожньо-транспортного травматизму, який належить до однієї з трьох найпоширеніших причин смертності осіб у віці від 5 до 44 років, і якщо не вжити невідкладних та дієвих заходів, він може стати п'ятою найпоширенішою причиною смертності у світі. Саме забезпечення дорожньої безпеки шляхом чіткої організації дорожнього руху, покращення якості дорожньої інфраструктури, надання медичної допомоги постраждалим від дорожньо-транспортних пригод сприятиме захисту життя та здоров'я кожного громадянина, а отже, й зменшенню демографічних та соціально-економічних збитків від порушення Правил дорожнього руху.

© Prykhodko Vadym, 2022

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2022.4\(58\).7](https://doi.org/10.36486/np.2022.4(58).7)

Issue 4(58) 2022

<http://naukaipravoohorona.com/>

Враховуючи важливість проблем, пов'язаних із безпекою дорожнього руху, дослідженню різноманітних аспектів забезпечення безпеки руху транспортних засобів у різний час було присвячено низку праць як українських, так і зарубіжних учених, зокрема: В. М. Бесчастного, В.В. Бесчастної, Д.Д. Бойка, Б.Ю. Бурбели, М.Ю. Веселова, Л.Ю. Веселової, В.В. Воліка, Г.В. Галіминої, Г.К. Голубевої, Т.О. Гуржія, С.М. Гусарова, Є.І. Гусевої, М.М. Долгополової, В.В. Доненка, В.В. Єгупенка, Є.М. Ключевої, Ю.С. Коллера, М.В. Кутерги, О.М. Кучеренка, М.В. Лазаренка, В.І. Майорова, Д.В. Мамчура, М.А. Микитюка, В.А. Мисливого, Р.І. Михайлова, Д.В. Малишка, О.Л. Міленіна, В.Ф. Муцка, В.В. Новікова, І.В. Новасардової, А.М. Подоляки, М.Г. Поліщук, В.Й. Развадовського, О.Ю. Салманової, О.І. Скорова, А.О. Собакаря, Л.І. Сопільника, М.М. Стоцької, В.М. Шудрікова, Т.А. Шумейко, Р.В. Ярової та ін.

Безпека дорожнього руху та її забезпечення правовими засобами є актуальною в епоху стрімкого розвитку транспорту, збільшення транспортного сполучення та зростання кількості користувачів транспортних засобів. Попри безумовний позитив такого технологічного прогресу, слід указати на значне поширення порушень правил безпеки дорожнього руху із боку різних учасників – і водіїв, і пішоходів тощо. Це потребує зваженого державного підходу до створення системи норм різних галузей права, які обслуговують цю групу суспільних відносин. Державна транспортна політика в галузі безпеки руху реалізується через законодавство України, нормативно-правову й нормативно-технічну базу, вдосконалення системи державного управління, управління державною власністю (об'єктами інфраструктури, підприємствами транспорту) та державне регулювання у сфері відносин і діяльності суб'єктів підприємництва. Нині контроль у сфері безпеки дорожнього руху здійснюється Кабінетом Міністрів України, місцевими органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування, територіальними громадами, Національною поліцією, іншими спеціально уповноваженими на те державними органами (державний контроль), а також міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади (відомчий контроль). Чинне законодавство у сфері забезпечення безпеки учасників дорожнього руху та нормативно-правові акти, що регулюють діяльність підрозділів Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, неповною мірою відповідають суспільним потребам і міжнародно-правовим стандартам [6].

Підґрунтям забезпечення безпеки дорожнього руху, передусім, є низка нормативно-правових актів, затверджених на законодавчому рівні, які виконують роль юридичних регуляторів та формують національне законодавство з безпеки дорожнього руху. Основоположну роль серед цих нормативно-правових актів відіграють Конституція України [4], Кодекс України про адміністративні правопорушення [3], Кримінальний кодекс України [5], Закон України “Про дорожній рух” [9], Закон України “Про Національну поліцію” [12], постанова Кабінету Міністрів України “Про Правила дорожнього руху” [12].

Як юридичний інструментарій під правовими засобами розуміють закріплені Конституцією, нормами законів або інших правових актів прийоми, способи впливу на суспільні відносини з метою досягнення певного результату. Відповідно, до правових засобів відносять юридичні норми, правовідносини, індивідуальні

правовстановлюючі веління та приписи, акти правозастосовних органів тощо. У системі зазначених засобів (прийомів, заходів, способів) важлива роль відводиться адміністративно-правовим засобам. При цьому, на нашу думку, абсолютно неадекватним видається переконання деяких науковців, які зазначають, що термін “правові засоби” в реалізації адміністративних відносин не поширений. Швидше, навпаки, саме “адміністративно-правові засоби” характеризуються найбільшим розмаїттям. Їм притаманна низка специфічних властивостей, які, у свою чергу, характерні й для адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху [2].

Адміністративно-правові засоби у своїй сукупності є одним із найбільш ефективних структурних елементів охоронної діяльності органів держави, спрямованої на формування та розвиток суспільних відносин у сфері дорожнього руху на міцній нормативній основі, а їх порядок застосування визначено, як правило, адміністративно-процесуальними нормами [2]. Адміністративно-правові засоби забезпечення безпеки дорожнього руху за змістом та об’ємом охоплюють суспільні відносини в різних сферах життєдіяльності держави. Водночас реалізація адміністративно-правових засобів належить до компетенції органів виконавчої влади, спеціально уповноважених посадових осіб і є результатом здійснення ними державно-владних повноважень.

Усі засоби забезпечення безпеки дорожнього руху в адміністративному праві можна розділити на нормативні, організаційні, матеріально-технічні та інформаційні. Кожна із зазначених груп має на меті недопущення або ж зменшення кількості ситуацій, наслідком яких є дорожньо-транспортні пригоди, а також усунення їх негативного впливу на суспільні відносини. Для більш повного розуміння їх сутності та механізмів їх реалізації варто зосередитися на кожній групі окремо.

Нормативні засоби можна певною мірою ототожнити з гарантіями забезпечення безпеки дорожнього руху. Такої ж думки притримується і Т. Чехович, яка, аналізуючи міжнародно-правові заходи забезпечення міжнародної безпеки, поділяє їх на три групи, серед яких виокремлює і нормативні засоби, надалі аналізуючи їх як нормативні гарантії [9, с. 279].

Система забезпечення безпеки дорожнього руху є нерозривно пов’язаною зі створенням системи органів та підрозділів, що таку безпеку забезпечуватимуть. Як відомо, ключовим спеціальним органом такого забезпечення є Національна поліція України. Серед низки засобів забезпечення безпеки провідну роль відіграють і організаційні заходи, спрямовані на забезпечення існування суб’єктів забезпечення безпеки дорожнього руху, на створення належних умов для реалізації відповідної діяльності, а також на забезпечення комплексності, структурованості, послідовності й ефективності діяльності суб’єктів шляхом організаційно-управлінського впливу на підрозділи та служби, безпосередньо задіяні у забезпеченні безпеки. Інакше кажучи, організаційними заходами у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху є дії суб’єктів забезпечення безпеки на дорозі, що полягають у впливі керівної ланки на підпорядкований склад з метою організації та спрямування здійснення останнім діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Останньою, але не менш важливою групою засобів забезпечення безпеки дорожнього руху, є інформаційні засоби. Їх сутність виявляється в тому, що їх

спрямовано на формування правосвідомого ставлення суспільства до безпеки дорожнього руху, виправданості діяльності уповноважених суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху, підвищення особистої відповідальності як одного з елементів забезпечення безпеки на дорозі. Засоби, що забезпечують доведення інформації до відома населення про стан забезпечення безпеки на дорогах, про вимоги, які висуваються до учасників дорожнього руху, про негативні наслідки недотримання правил дорожнього руху, керування транспортом, а також інша пропагандистська інформація максимально спрямовуються на підвищення рівня правосвідомості населення, що надалі має зменшити кількість порушень у сфері забезпечення дорожнього руху [14].

У загальному порядку адміністративного законодавства та практики його застосування, слід зазначити, що до основних адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху належать [15]:

1. Загальнообов'язкові правила у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Їх змістом визначаються межі поведінки посадових осіб суб'єктів управління, транспортних підприємств, їх працівників, громадян, представників контролюючих органів і громадських формувань у сфері дорожнього руху, тобто створюється належний правовий режим в галузі функціонування автотранспорту. Таким чином, загальнообов'язкові правила, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, займають провідне місце в системі адміністративно-правових засобів охорони цієї галузі суспільних відносин. Такий висновок підтверджується також тим, що всі інші адміністративно-правові засоби в цій сфері спрямовані на забезпечення їх реалізації, попередження та припинення їх порушень, притягнення винних до відповідальності;

2. Засоби переконання, позитивного стимулювання чи заохочувальні засоби, що сприяють підвищенню творчої активності учасників суспільних відносин у сфері дорожнього руху. Такі засоби засновані на прагненні учасників дорожнього руху до позитивних результатів своєї праці, до реалізації суспільних й особистих інтересів;

3. Засоби адміністративного примусу, що застосовуються з метою попередження, припинення правопорушень, забезпечення провадження у справах про адміністративні проступки та притягнення порушників до адміністративної відповідальності. Застосування адміністративного примусу слугує одним із найбільш вагомих факторів зміцнення законності, дисципліни та організованості на транспорті та в галузі дорожнього господарства, охорони встановленого порядку управління. В адміністративно-правовій літературі вже закріпився поділ цих засобів на три групи залежно від підстав, мети, правових наслідків і процесуальних особливостей їх застосування: адміністративно-запобіжні заходи, заходи адміністративного припинення і заходи адміністративної відповідальності [7].

До компетенції Національної поліції України належить здійснення превентивних заходів для забезпечення безпеки дорожнього руху. Згідно з п. 1 та п. 11 ст. 23 Закону України “Про Національну поліцію”, поліція, відповідно до покладених на неї завдань, здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень; регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за

правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі [11].

Будь О.А. характеризує систему превентивних поліцейських заходів як сукупність адміністративно-правових засобів, прийомів впливу на суспільні відносини, що складаються в процесі виконавчо-розпорядчої діяльності органів Національної поліції України, які мають превентивний характер. Їх реалізація можлива суто в межах і на підставі правових норм, визначених Законом України “Про Національну поліцію”, іншими нормами адміністративного законодавства України, за допомогою яких у процесі виконання покладених на поліцію повноважень можливе досягнення бажаного результату поліцейської діяльності, яким є охорона прав і свобод людини, гарантування публічної безпеки і протидія злочинності [1].

Законом України від 16.02.2021 №1231–ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху” були встановлені нові розміри штрафів за порушення правил дорожнього руху. Наприклад, були підвищені штрафи за водіння у стані алкогольного чи наркотичного сп’яніння. Якщо водій перебував у стані сп’яніння, йому буде загрозувати штраф розміром 17 тисяч грн (до цього штраф становив 10,2 тис.) з позбавленням водійських прав на рік. За повторне порушення протягом року санкція складає 34 тис грн із позбавленням права керування транспортними засобами на строк 3 роки з оплатним вилученням автомобіля або без такого [8]. Були переглянуті покарання за вчинення дорожньо-транспортної пригоди з постраждалими (стаття 286-1 Кримінального кодексу України).

За вчинення ДТП в стані алкогольного, наркотичного або іншого сп’яніння, унаслідок якого потерпілий отримав травми середньої тяжкості, позбавлятимуть волі на строк до трьох років із позбавленням права керувати транспортними засобами на строк від 3 до 5 років. Такі ж дії в разі тяжких тілесних ушкоджень потерпілого будуть каратися позбавленням волі на термін від 3 до 8 років з позбавлення прав від 5 до 8 років.

У разі смерті потерпілого суб’єкту злочину загрожує позбавлення волі на термін від 5 до 10 років із позбавленням права керування на термін від 5 до 10 років. Важливим є те, що цим законом впроваджується новий підхід до обчислення строків позбавлення водійських прав. Тепер терміни будуть не замінюватися, а складатися. Тобто, якщо людину позбавили прав строком на 1 рік, то у випадку другого порушення 1 рік замінювався трьома роками. Зараз терміни складатимуться. Додамо, що тепер мінімальний штраф за непристібнутий ремінь, відсутність шолома в мотоцикліста, неосвітлений номерний знак, розмову по телефону за кермом без гарнітури, порушення правил обгону, проїзду перехресть, зупинок, проїзд на заборонний сигнал світлофора підвищили до 510 грн, а штраф за втечу з місця дорожньо-транспортної пригоди становитиме 3,4 тис. гривень [8].

На сьогодні в Україні відсутня ефективна система управління безпекою дорожнього руху. Державні, регіональні та місцеві програми з підвищення безпеки дорожнього руху не втілюють при підготовці ні наукових розробок, ні міжнародного досвіду щодо організації, управління, профілактики та пропаганди безпеки дорож-

нього руху, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів. Крім того, у напрямі безпеки дорожнього руху потребує удосконалення: освітня система (учні, водії), система фінансування, медичне забезпечення. Досить гостро стоїть питання забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні у частині, що стосується аварійності та дорожньо-транспортного травматизму, в яких останнім часом окреслилася тенденція до погіршення. Зокрема, на пішоходів та велосипедистів припадає більше 40 % усіх смертельних дорожньо-транспортних пригод, що в кілька разів перевищує середньоєвропейські статистичні показники.

Закони і нормативно-правові акти, які регламентують діяльність у цьому напрямі, не забезпечують сьогодні відповідного рівня проведення пропаганди безпеки дорожнього руху, а це, як правило, призводить до зниження транспортної культури населення, зростання кількості адміністративних правопорушень і злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту.

Досягнення позитивного результату щодо забезпечення безпеки дорожнього руху можливе лише за умови дотримання нормативно затвердженої системи діяльності, яка уособлює єдині поняття, принципи, методичні підходи.

Важливо зазначити, що забезпечення безпеки дорожнього руху є пріоритетним напрямом розвитку для України. На підтримку міжнародних тенденцій у державі постійно приймаються та виконуються стратегічні, програмні та планові документи як на державному, так і на регіональному рівнях. Наразі актуальними документами з приводу розроблення безпеки дорожнього руху на державному рівні є Стратегія підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року [13] та Державна програма підвищення безпеки дорожнього руху на період до 2023 року [10]. Ефективність виконання загальнодержавних документів найкраще досягається за допомогою деталізації їх положень на місцях: на рівні регіонів, окремих населених пунктів чи районів.

Отже, забезпечення безпеки дорожнього руху є однією з найважливіших складових забезпечення безпеки на автомобільному транспорті. Це пов'язано із тим, що сфера безпеки дорожнього руху має свій безпосередній вплив на всіх її учасників, як тих, хто здійснює переміщення на автомобільному транспорті, так і без нього. Діяльність із забезпечення безпеки дорожнього руху здійснює значна кількість суб'єктів, провідними серед яких є органи державної влади. Зазначена діяльність не обмежується виключно механізмами, а має комплексний характер. Саме дотримання принципів комплексності та системності під час забезпечення безпеки дорожнього руху є головним постулатом у створенні безпечних умов для учасників дорожнього руху

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Будь О.А.* Характеристика системи превентивних поліцейських заходів крізь призму норм адміністративного законодавства України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 3 (24). С. 64.
2. *Забезпечення Національною поліцією безпеки дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: метод. рек. / В.І. Варивода, Д.А. Євдокимов, В.Г. Сюрвачик та ін.* Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 110 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 06.10.2022).

4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к / 96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 06.10.2022).
5. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 06.10.2022).
6. Парасюк В.М., Демків Р.Я., Козут В.М. Безпека дорожнього руху: навч. посібник. Львів: Львівський держ. ун-т внутр. справ, 2022. 340 с.
7. Приходько В.І. Адміністративно-правові засоби забезпечення безпеки дорожнього руху: поняття та види. Розвиток науки і техніки: проблеми та перспективи: *збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки – 2021 в Україні (м. Київ, 20 трав. 2021 р.)*. Київ: ДНДІ МВС України, 2021. С. 242–243.
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: Закон України від 16.02.2021 № 1231 IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1231-20#Text>. (дата звернення: 06.10.2022).
9. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 № 3353-XII. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 06.10.2022).
10. Про затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2023 р.: постанова Кабінету Міністрів України від 21 груд. 2020 р. № 1287. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/12872020-%D0%BF#Text>. (дата звернення: 06.10.2022).
11. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> / (дата звернення: 06.10.2022).
12. Про Правила дорожнього руху: постанова КМУ від 10.10.2001 № 1306. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 06.10.2022).
13. Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 жовт. 2020 р. № 1360. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-2020-r#Text>. (дата звернення: 06.10.2022).
14. Сокуренко В.В., Стрижак А.О. Загальна характеристика адміністративно-правових засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2021. № 2 (93). С. 194–202.
15. Чехович Т.В. Забезпечення міжнародної безпеки міжнародно-правовими засобами. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 277–283.

REFERENCES

1. Bud O.A. (2018). Kharakterystyka systemy preventyvnykh politseiskykh zakhodiv kriz pryizmu norm administratyvnoho zakonodavstva Ukrainy. “Characteristics of the system of preventive police measures through the prism of the norms of administrative legislation of Ukraine”. *Carpathian Legal Gazette*. No. 3 (24). 64 p. [In Ukrainian].
2. Zabezpechennia Natsionalnoiu politsiieiu bezpeky dorozhnoho rukhu: pravovi ta orhanizatsiini aspekty. “Provision of traffic safety by the National Police: legal and organizational aspects”: method. rec. / V.I. Varyvoda, D.A. Yevdokimov, V.H. Siuravchuk and other. Kyiv: National. Acad. Internal Affairs, 2019. 110 p. [In Ukrainian].
3. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia. “Code of Ukraine on Administrative Offenses: Code of Ukraine dated December 7, 1984 No. 8073-X”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://law.advice.gov.ua>. (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].
4. Konstytutsiia Ukrainy. “Constitution of Ukraine: Law of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254k / 96-VR”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://law.advice.gov.ua>. (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].
5. Kryminalnyi kodeks Ukrainy. “Criminal Code of Ukraine: Code of Ukraine dated April 5, 2001 No. 2341-III”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://law.advice.gov.ua>. (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].
6. Parasiuk V.M., Demkiv R.Ya., Kohut V.M. (2022). Bezpeka dorozhn'oho rukhu. “Road traffic safety”: a study guide. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs. 340 p. [In Ukrainian].

7. *Prykhodko V.I.* (2021). Administratyvno pravovi zasoby zabezpechennia bezpeky dorozhnoho rukhu: poniattia ta vydy. “Administrative-legal means of ensuring road traffic safety: concepts and types. Development of science and technology: problems and prospects”: a collection of theses of the International Scientific and Practical Internet Conference on the occasion of the Science Day - 2021 in Ukraine (Kyiv, May 20, 2021). Kyiv: State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. P. 242–243 [In Ukrainian].

8. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo posylennia vidpovidalnosti za okremi pravoporushennia u sferi bezpeky dorozhnoho rukhu. “On amendments to some legislative acts of Ukraine regarding increased liability for certain offenses in the field of road traffic safety: Law of Ukraine dated February 16, 2021 No. 1231 IX”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://law.advice.gov.ua/laws/show/1231-20#Text> (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].

9. Pro dorozhnii rukh. “On road traffic: Law of Ukraine dated June 30, 1993 No. 3353 – XII”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://law.advice.gov.ua> (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].

10. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi prohramy pidvyshchennia rivnia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ukraini na period do 2023 r. “On the approval of the State program for increasing the level of road safety in Ukraine for the period until 2023: resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 21, 2020 No. 1287”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://law.advice.gov.ua/laws/show/1287-2020-%D0%BF#Text> (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].

11. Pro Natsionalnu politsiiu. “On the National Police: Law of Ukraine dated July 2, 2015 No. 580-VIII”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://law.advice.gov.ua/laws/show/580-19> (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].

12. Pro Pravyla dorozhnoho rukhu. “About Traffic Rules: Decree of the CMU dated 10.10.2001 No. 1306”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://law.advice.gov.ua> (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].

13. Pro skhvalennia Stratehii pidvyshchennia rivnia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ukraini na period do 2024 roku. “On the approval of the Strategy for increasing the level of road safety in Ukraine for the period until 2024: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 21, 2020 No. 1360”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://law.advice.gov.ua/laws/show/1360-2020-r#Text> (Date of Application: 06.10.2022) [In Ukrainian].

14. *Sokurenko V.V. Stryzhak A.O.* (2021). Zahalna kharakterystyka administratyvno-pravovykh zasobiv zabezpechennia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ukraini. “General characteristics of administrative and legal means of ensuring road traffic safety in Ukraine”. Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs. No. 2 (93). P. 194–202. [In Ukrainian].

15. *Chekhovych T.V.* (2013). Zabezpechennia mizhnarodnoi bezpeky mizhnarodno-pravovymi zasobamy. “Ensuring international security by international legal means”. Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs. No. 1. P. 277–283. [In Ukrainian].

UDC 342.951

Prykhodko Vadym,Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-0452-6854**ADMINISTRATIVE AND LEGAL MEANS OF ENSURING ROAD SAFETY
IN UKRAINE: REALITY AND PROSPECTS**

This article is a study of administrative and legal means of ensuring road traffic safety. The author has found that one of the most characteristic and integral parts of modern civilization is road traffic, and the processes associated with road traffic, the phenomena which accompany it and their consequences lead to significant human

© Prykhodko Vadym, 2022

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2022.4\(58\).7](https://doi.org/10.36486/np.2022.4(58).7)

Issue 4(58) 2022

<http://naukaipravookhorona.com/>

casualties, cause environmental problems, cause huge material damage, occupy an important place in public life and require attention of the State and the entire society. Currently, transport, especially road transport, is considered as a source of increased danger, and its operation associated with risk to human life and health. For reducing the risks of danger to life and health of people, the environment and society as a whole the state applies various legal tools, among which the most clearly stand out administrative and legal means of ensuring road safety. It is determined that administrative and legal means of ensuring road safety is a totality of techniques and methods, through which the police affects social relations in this area in order to ensure the normal functioning of vehicles, formation of the habit of road users to voluntarily comply with the requirements of legal norms, prevention and termination of violations of generally binding rules, norms and standards in the field of road traffic, bringing perpetrators to justice. The main administrative and legal means of ensuring road safety include the following: 1) generally binding rules in the field of road safety; 2) means of persuasion, positive stimulation or incentives that promote the creative activity of participants in public relations in the field of road traffic; 3) means of administrative coercion used to prevent, stop offenses, ensure proceedings in cases of administrative offenses and bring offenders to justice. Administrative and legal measures are exactly a set of actions or techniques that are implemented in a narrow direction determined by the purpose of state regulation.

Keywords: road safety, road traffic accidents, administrative and legal means, regulations, offenses.

Отримано 29.11.2022